

INSTELLING BURO DECENTRALISATIE VAN BESTUUR

Het Ministerie van B.Z. en J. heeft sinds enkele weken een buro voor decentralisatie van bestuur. Met de leiding voor Hoofd van dit buro is belast de politicoloog en bestuurskundige, drs. Jules Wijdenbosch. Instelling van dit buro heeft niet zoveel problemen opgeleverd. De regering maakt immers ernst met het vraagstuk van democratisering en decentralisering van het bestuur. Jules Wijdenbosch heeft zijn zienswijze over het decentralisatievraagstuk in een nota vastgelegd. De auteur van deze nota kiest voor een gefaseerde benadering van het decentralisatie vraagstuk.

Wij publiceren een samenvatting uit de nota van Wijdenbosch hieronder. Mocht U naar aanleiding van deze publikatie contact met Wijdenbosch willen opnemen, dan kan dit op telefoonnummer 71245.

Samenvatting Nota Instelling Buro Decentralisatie van bestuur.

TAAKSTELLING BURO DECENTRALISATIE VAN BESTUUR

Uitgangspunten voor de instelling van het Buro Decentralisatie van Bestuur

1. relatie met de minister van Binnenlandse Zaken en Justitie.
2. functioneren afdeling in relatie tot de nieuwe visie (het beleid) omtrent de bestuurlijke organisatie,
3. ambtelijke coördinatie t.b.v. bestuurlijke toetsing.
4. relatie met andere ministeries.

De organisatorische plaats van het Buro Decentralisatie van Bestuur.

Structurele consequenties voor de opbouw van het Buro Decentralisatie van Bestuur.

Samenvatting.

TAAKSTELLING BURO DECENTRALISATIE VAN BESTUUR

Uitgaande van de nieuwe visie op het stuk van de bestuurlijke organisatie en geleid op de eisen, die de realisering van de nieuwe opvattingen terzake stelt, dient het buro in de eerste plaats te worden beschouwd als het centrale punt voor de Overheid, waar de gebundelde deskundigheid op het gebied van bestuurlijke-maatschappelijke organisatie wordt gecoördineerd.

Deze deskundigheid dient in de eerste plaats, zowel bestuurskundig, politiek, sociaal-maatschappelijk financieel, staatsrechtelijk te zijn te zijn gericht.

Zij zal ten behoeve van het huidige en toekomstige overheidsbeleid optimaal moeten worden benut.

Vanuit dit gezichtspunt valt aan het buro ook een belangrijke taak t.a.v. de toetsing bij de voorbereiding en totstandkoming van bestuurlijke maatregelen nu en in de toekomst zowel op het politiek als ruimtelijke gebied.

Het vervullen van deze functie van het buro verschaft het staatsbestuur een belangrijk instrument bij het doen van beleidskeuzen in de opeenvolgende stadia van het besluitvormingsproces terzake.

Het buro heeft verder tot taak door middel van de gebundelde deskundigheid, alsmede de coördinatie daarvan alle ministeries en in aanmerking komende instellingen door het adviseren dienstbaarheid te zijn.

Verder zal het buro bij het uitvoeren van het beleid op het stuk van de decentralisatie (deconcentratie) indien op het juiste moment het initiatief ontbreekt voor het totstand brengen van in het proces noodzakelijke voorzieningen t.b.v. de bevolking, een initiërende rol moeten kunnen vervullen. Ook zal het buro in bepaalde gevallen initiatieven met zijn deskundigheid moeten kunnen ondersteunen.

Tenslotte vloeien uit de vestiging van een nieuw bestuursstelsel in Suriname voor het buro nog de volgende taken voort:

1. het plegen van wetenschappelijk onderzoek m.b.t. het voornemen tot invoering van het instituut van de decentralisatie;
2. het voorbereiden, effectueren en het kritisch begeleiden van het instituut van decentralisatie.

In verband met de uitvoering van deze taken volgt hier een indicatie van door het buro en te ontplooiën activiteiten:

- literatuur studie
- seminar
- hearings (in samenwerking met volksmobilisatie)
- voorlichting (in samenwerking met volksmobilisatie)
- op gang brengen van overlegstructuren
- evaluatie en formalisering
- voorbereiding en implementatie pilot project
- begeleiding van het proces.

Ten aanzien van de vormgeving en systematisering van taken 1 en 2 zal een in te stellen Raad voor inwendig bestuur een ondersteunende rol moeten spelen

UITGANGSPUNTEN VOOR DE INSTELLING VAN HET BURO DECENTRALISATIE VAN BESTUUR

De uitgangspunten die richtinggevend zijn voor het op gang brengen van de politiek bestuurlijke vernieuwing.

1. De opbouw van een buro dient gericht te zijn op een heldere relatie van de verschillende onderdelen met de directie van het Directoraat Districtsbestuur van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Justitie.
2. Het buro dient te functioneren als instrument bij:
 - de beleidsvoorbereiding op het stuk van de decentralisatie (deconcentratie);
 - beleidsbesluitvorming op het stuk van de decentralisatie (deconcentratie);
 - beleidsuitvoering op het stuk van de decentralisatie (deconcentratie).
3. De structuur van het buro dient zodanig te zijn, dat er ruimte is voor de ambtelijke voorbereiding

van bestuurlijke toetsing van de verschillende aspecten van het decentralisatie (deconcentratie) proces aan de ontwikkelde of zich ontwikkelende visie.

4. De zaken die op het bureau behandeld worden, hebben in vele gevallen een relatie of raakpunten met andere ministeries. Hierbij valt ondermeer te denken aan:
- coördinatie op het stuk van de ruimtelijke ordening (Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen en Energie);
 - volkshuisvesting (volkswoningbouw) (Ministerie Volkshuisvesting)
 - Transport, handel en industrie (Ministerie THI).
 - volksmobilisatie (Ministerie Cultuur, Jeugd en Sport in het bijzonder directe volksmobilisatie)

Ad. 1. Relatie opbouw bureau met directie en Minister

De structuur van het bureau dient duidelijk herkenbaar gericht te zijn naar de directie, de minister, c.q. regering op het stuk van de decentralisatie.

Met de instelling van het bureau zal een overheveling van bepaalde taken plaatsvinden.

Taken in de beleidsfeer die vooral in de beginfase in nauwe samenwerking met respectievelijk de directie en de minister zullen worden vervuld.

Een duidelijk voorbeeld van taken die voor overheveling in aanmerking komen zijn de contacten met de plaatselijke en regionale organen, zoals de huidige districtsraden, die specifiek de bestuurlijke organisatie betreffen.

Tevens heeft de instelling van het bureau in dit verband een duidelijke invloed op de taakopdracht van de leiding van dit bureau.

In dit licht bezien zal het hoofd van het bureau een duidelijke coördinerende rol vervullen.

Het verdient aanbeveling over te gaan tot een coördinatieteam decentralisatie binnen het directoraat, waarin o.a. zitting moeten hebben, de directie van het directoraat, de leiding van het bureau de-

centralisatie, het hoofd van de juridische afdeling van het directoraat e.a.

ad.2. Het functioneren van de afdeling in relatie tot het beleid.

Het bureau heeft een belangrijke taak in het proces van voorbereiding, vorming en uitvoering van het beleid op het terrein van de decentralisatie.

Hierbij dient in acht te worden genomen:

- a. het functioneren van het directoraat in dit proces;
- b. de relatie in de driehoek minister-directeur - bureau, ondermeer tot uitdrukking komend in een overlegstructuur, waarbij te denken valt aan het zojuist genoemde coördinatieteam aangevuld met de minister;
- c. de noodzaak tot een kwalitatieve c.q. kwantitatieve personeelsbezetting van het bureau, teneinde IN HET INITIËREND STADIUM EN BIJ DE VOORBEREIDING VAN TE NEMEN BESLISSINGEN zijn ondersteunende taak te kunnen vervullen.

ad. 3. Structuur bureau bij ambtelijk voorbereiding bestuurlijke toetsing.

De structuur van het bureau moet dusdanig zijn, dat de interne coördinatie aan hoge eisen voldoet om voor de betrokken bestuurders (ministers) bij het decentralisatie (deconcentratie) proces een open afweging van alle relevante factoren op het juiste moment mogelijk te maken, gericht op een zo breed mogelijke informatie.

Het bureau zal in dit kader in zijn omgeving (tezamen met de verschillende ministers) als een communicerend „vat“ moeten werken

ad. 4. Relatie met andere ministeries

Illustratief voor zo een relatie is het contact met de plaatselijke organen. Hierbij behoort er een duidelijke samenwerking te bestaan tussen het bureau en het Ministerie CJS, directoraat Volksmobilisatie. In dit verband beperkt de relatie zich niet tot genoemde instellingen, doch strekt die zich eveneens uit tot andere ministeries.

Zo zijn er nog meerdere relatievelden aan te geven. In de komende periode zal het bureau in overleg met andere ministeries de nodige tijd en aandacht moeten besteden aan het gestalte geven aan het onderlinge overleg tussen verschillende ministeries.

DE ORGANISATORISCHE PLAATS VAN HET BUREAU IN DE STRUCTUUR VAN HET DIRECTORAAT DISTRICTS-BESTUUR, HET MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN JUSTITIE.

Enkele belangrijke overwegingen bij de plaatsbepaling van het bureau in het bestuurorganisatorisch geheel zijn:

- a. de organisatorische plaats van het bureau moet dusdanig zijn, dat het staatsbestuur voldoende inzicht heeft in de financiële consequenties van plannen in het kader van het decentralisatieproces en de uitvoering van die plannen;
- b. het onder a genoemde inzicht is nodig om op grond daarvan aan het proces mede richting te geven en daardoor de financiële consequenties te beheersen;
- c. door het instellen van een zelfstandig bureau voor decentralisatie van bestuur kan het voor de formele organisatie van het inwendig bestuur eerst verantwoordelijk ministerie, het instrument verkrijgen om over de informatie te beschikken die t.b.v. plannen m.b.t. het decentralisatieproces nodig is. Met dit instrument kan bedoeld ministerie uiteraard in samenwerking met andere direct betrokken overheidsinstellingen (te denken valt aan het directoraat Volksmobilisatie) richting geven aan de uitvoering die plannen;
- d. het is gewenst, tijdens het gehele proces en in principe op elk gewenst tijdstip te kunnen beschikken over alle gegevens, die het sturen en regelen van het proces mogelijk maken.

In beginsel staan er twee mogelijkheden open.

Gedacht kan worden aan het in het leven roepen van een Directoraat voor het inwendig bestuur.

De andere oplossing is die, waarvoor momenteel gekozen is met name het inbrengen van het buro in de organisatiestructuur van het directoraat Districtsbestuur. Een voorwaarde voor het expliciet maken van het afwegingsproces in verband met de besluitvorming op het stuk van de inwendige bestuurlijke organisatie is dat het buro binnen genoemde structuur een zelfstandige plaats inneemt met een eigen financiële verantwoordelijkheid in de richting van de leiding van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Justitie, die wel in relatie wordt gebracht met, maar als zodanig onafhankelijk is van de belangen van andere sectoren van het ministerie. Hierdoor zal ook een doelmatiger en efficiënter sturing en regeling t.b.v. het proces van besluitvorming, t.b.v. de reorganisatie van het inwendig bestuur mogelijk zijn.

Het buro decentralisatie van bestuur is verder opgenomen in het organisatieschema van het directoraat Districtsbestuur. Volgens dit schema behoort het buro formatief tot het directoraat. Feitelijk is het buro echter een zelfstandig functionerende eenheid met een duidelijke relatie naar de minister van Binnenlandse Zaken en Justitie en alsmede nevenrelaterend naar de directeur van het directoraat. De nauwe relatie met de inwendige (districts) bestuurlijke organisatie rechtvaardigen het formatief behouden van het buro bij dit directoraat.

STRUCTURELE CONSEQUENTIES VOOR DE OPBOUW VAN HET BURO DECENTRALISATIE

In verband met het voorgaande, is bij

de opbouw van het buro met het volgende rekening gehouden:

- a. de lijnstructuur en coördinatiestructuur komen in de opbouw van het buro tot uitdrukking;
- b. de administratieve hulpverlening dient ten dienste van het gehele buro en van elk der onderdelen, zowel afzonderlijk als in onderlinge verwevenheid, te functioneren, alsmede eveneens ten dienste van de Raad voor het inwendig bestuur;
- c. door de gekozen opbouw zal het buro een actieve rol kunnen spelen in het besluitvormingsproces, terwille van de bestuurlijke organisatie in het bijzonder in het initiërend en sturend vlak;
- d. dat het buro in staat is, op basis van tijdig beschikbaar gekomen weegbare gegevens, het bestuurlijk afwegingsproces doorzichtig te maken. In dit verband dienen bestuurlijke intenties op voor het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Justitie hanteerbare wijze te worden vertaald;
- e. de coördinatiestructuur binnen het buro, alsmede van het buro met de overige afdelingen en diensten van het directoraat Districtsbestuur is voor wat het eerste betreft geconcretiseerd in een wekelijks internoverleg en voor wat het tweede betreft in het eerder aangehaalde coördinatieteam. Wat het buro zelf betreft vindt de dagelijkse coördinatie in het veld plaats door de direct betrokken ambtenaar.

SAMENVATTING

In het voorgaande is ingegaan op de uitgangspunten voor de opbouw van het buro Decentralisatie van bestuur en de consequenties daarvan.

Daarbij is ervan uitgegaan dat het functioneren van het buro uiteindelijk moet resulteren in het realiseren van:

- a. het bestuur dichter bij de bestuurden te brengen;
- b. het ambtenarenapparaat publiek gericht te maken;
- c. de participatie van de burger in het bestuur aan te wakkeren (dat in nauwe samenwerking met het Directoraat Volksmobilisatie).

Om dit te kunnen bereiken is ook voor een hiertoe dienende personeelscombinatie voor het buro gekozen.

Wat het personeel betreft kan bijzondere aandacht worden besteed aan de mogelijkheden die het ambtenarenapparaat nu zelf biedt, waardoor overplaatsing van ambtenaren naar het buro eventueel zou kunnen geschieden.

De voorkeur blijft echter uitgaan naar gekwalificeerde krachten.

